

SPECIÁLNÍ PŘÍPADY ODPOVĚDNOSTI FUNKCIONÁŘŮ

ZEJMÉNA ČLENŮ DOZORČÍ RADY

Odpovědnosti členů statutárních orgánů obchodních společností bývá v odborné literatuře věnována poměrně velká pozornost. Přesto jsem přesvědčen, že problematika odpovědnosti funkcionářů společnosti není ještě zdaleka vyčerpána a zůstává mnoho otázek, které si zaslouží další rozbor.

Příspěvek je, vzhledem k jeho rozsahu, rozdělen na tři části podle toho, kdo je oprávněn uplatňovat vůči funkcionáři společnosti práva vycházející z odpovědnosti.

První dvě části se zaměřují na odpovědnost vůči společnosti samotné - první část, nazvaná „Odpovědnost funkcionářů společnosti“, byla uveřejněna v únorovém čísle Právního rádce; tato, druhá část se věnuje speciálním případům odpovědnosti funkcionářů vůči společnosti.

Odpovědnosti funkcionářů vůči třetím osobám, tj. věřitelům a společníkům společnosti, se bude týkat třetí část článku v dubnovém čísle Právního rádce (viz „Odpovědnost funkcionářů vůči třetím osobám“).

ODPOVĚDNOST ZA PORUŠENÍ ZÁKAZU KONKURENCE

Sankce za porušení zákazu konkurence jsou upraveny v § 65 odst. 2 obchodního zákoníku.¹⁾

K uplatňování práv z porušení tohoto zákazu je oprávněna společnost. Tato skutečnost má sice z hlediska logiky své opodstatnění, neboť z konkurenčního jednání vychází jako poškozená v první řadě společnost sama, z praxe je ale zřejmé, že „poškozená“ společnost často jen zřídka cítí potřebu se s porušením zákazu konkurence vypořádat, a pokud ano, pak zejména formou funkční odpovědnosti. Také to svědčí o tom, že zákaz konkurence je problematikou, kterou by bylo vhodné přenechat spíše dispozitivní úpravě. Současně by bylo možné (jako jistou protiváhu takového zmírnění) poskytnout sankční práva též věři-

telům společnosti, jak v minulosti navrhoval již A. Bělohávek.²⁾

Podle současné právní úpravy je společnost oprávněna požadovat, aby osoba, která zákaz konkurence porušila, vydala prospěch z obchodu, při kterém tento zákaz porušila, anebo převedla tomu odpovídající práva na společnost. Možnosti společnosti využít tyto sankční nástroje jsou omezeny na konkurenční jednání uvedená v § 136 odst. 1 a § 196 odst. 1 obchodního zákoníku pod písmeny a) až c). Porušení zákazu konkurence spočívající v účasti v orgánu jiné obchodní společnosti nástroji uvedenými v § 65 odst. 2 postihnout nelze. Vedle těchto sankcí má společnost možnost požadovat na funkcionáři náhradu vzniklé škody. Ohledně odpovědnosti za škodu odkazují na kapitolu „K náhradě škody“ (viz článek „Odpovědnost funkcionářů společnosti“ v předchozím čísle časopisu Právní rádce).

Formulace druhé z uvedených sankcí se může jevit jako poněkud nešťastná, neboť vzniká otázka, jak vlastně „převést tomu odpovídající práva“. V případě smluv s plněním opakujícím se nebo trvajícím - z hlediska předmětu jejich plnění půjde o smlouvy, kde buď jedna ze smluvních stran má povinnost něco dát a druhá konat (*do ut facias*), nebo obě smluvní strany mají povinnost konat (*facio ut facias*) - bude většinou třeba souhlas druhé strany s převodem práva z konkurenčního obchodu. Funkcionář, který zákaz konkurence porušil, tak nebude mít možnost splnit svoji povinnost vyplývající z požadavku společnosti převést práva z konkurenčního obchodu, neboť mu k tomu druhá smluvní strana nedá svolení. Na to

je třeba při uplatnění sankcí brát ohled, nikoli z důvodu ztráty nároku jiného (náhradu škody lze uplatnit vedle obou nároků z porušení zákazu konkurence), nýbrž z důvodu ekonomičnosti postupu. Na tuto problematiku ostatně upozorňuje též I. Štenglová.³⁾

V případech, že provinivší se funkcionář práva z konkurenčního obchodu převést může (ať již souhlas druhé smluvní strany zapotřebí není, nebo je udělen), vyvstává otázka, zda se tato práva převádějí bezplatně nebo za úplatu. Přestože v této otázce zákon jednoznačné vodítko nedává, jsem přesvědčen o tom, že provinivší se funkcionář je povinen práva z obchodu převést zásadně tak, jak je sám nabyl. Proti variantě, podle které by byl příslušný funkcionář povinen převést veškerá práva bezplatně, svědčí i to, že řada z výše uvedených smluvních typů je zásadně úplatná.

Práva společnosti z porušení zákazu konkurence, tj. jak převedení práv z obchodu na společnost, tak i vydání prospěchu z obchodu, zanikají, pokud je společnost neuplatní u funkcionáře do tří měsíců ode dne, kdy se dozvěděla o porušení zákazu konkurence, nejpozději však do jednoho roku ode dne následujícího po dni, kdy k porušení zákazu konkurence došlo. Obě tyto lhůty, tzn. jak subjektivní tříměsíční, tak objektivní jednoletá, jsou lhůtami prekluzivními.

Pro uplatnění práva na náhradu škody se použije obecná promlčecí doba, která počíná běžet ode dne, kdy se společnost dozvěděla nebo mohla dozvědět o škodě, a končí nejpozději uplynutím deseti let ode dne, kdy došlo k porušení zákazu konkurence.

ODPOVĚDNOST VYPLÝVAJÍCÍ Z OCHRANY PROTI NEKALÉ SOUTĚŽI

Dle § 44 odst. 1 obchodního zákoníku je nekalou soutěží „jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům“. V rámci nekalé soutěže lze ovšem postihnout též jednání osob, které nemusí být vůči poškozenému v postavení soutěžitele, ale spadají pod obecný pojem rušitele. O nekalou soutěž tedy půjde i tehdy, pokud si ce aktivním subjektem tohoto jednání nebude soutěžitel, ale bude to jednání v hospodářské soutěži (tj. jednání rušitele musí být alespoň jinému soutěžiteli adresováno). To vyplývá již z toho, že dvě ze zvláštních skutkových podstat [podplácení podle § 49 písm. b) obchodního zákoníku a porušení obchodního tajemství podle

§ 51 písm. a) obchodního zákoníku] výslovně jako jednající osoby uvádějí i funkcionáře poškozeného soutěžitele. Je však třeba připustit, že na tuto problematiku existují rovněž jiné názory.⁴⁾

Nároky společnosti z nekalosoutěžního jednání jsou uvedeny obecně v § 53 a § 54 obchodního zákoníku. Obchodní společnost, jejíž práva byla nekalou soutěží porušena nebo ohrožena, se může proti funkcionáři-rušiteli domáhat, aby:

- se daného jednání zdržel,
- odstranil závadný stav,
- poskytnul přiměřené zadostiučinění,
- nahradil vzniklou škodu a
- vydal bezdůvodné obohacení.

Veškeré nároky náležejí společnosti vedle sebe, společnost mezi nimi nemusí volit. Ke vzniku těchto nároků není třeba zavinění.

Nárok spočívající ve zdržení se nekalosoutěžního jednání má preventivní charakter a směřuje do budoucnosti. V souvislosti s jednáním funkcionářů společnosti nepřipadá využití tohoto prostředku prakticky v úvahu, neboť společnost může opakovaně nekalosoutěžního jednání účinněji zabránit vyvoláním funkční odpovědnosti.⁵⁾ Stejně tak nebude v souvislosti s podplácením, respektive porušením obchodního tajemství, přicházet v úvahu ani odstranění závadného stavu a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění, neboť se obě jednání promítají do majetkové sféry poškozené společnosti, a jsou tedy kryty nároky majetkové povahy. Co se týče náhrady škody, odkazují stejně jako v případě porušení zákazu konkurence na kapitolu týkající se problematiky náhrady škody (viz v předchozím čísle časopisu Právní rádce). Nárok na vydání bezdůvodného obohacení lze uplatnit jak v případě podplácení podle § 49 obchodního zákoníku, tak v případě porušení obchodního tajemství podle § 51 písm. a) obchodního zákoníku. Úprava bezdůvodného obohacení je obsažena v § 451 občanského zákoníku. Podle tohoto ustanovení je bezdůvodným obohacením majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu, plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

Nekalou soutěž je třeba chápat jako jednání nepoctivé, které je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku. Vzhledem k tomu je prospěch získaný z nekalosoutěžního jednání třeba posoudit jako prospěch získaný z nepoctivých zdrojů. Podobně i J. Munková:⁶⁾ „...pro přiznání bezdůvodného obohacení platí ustanovení § 451 a násl., a to přesto, že v nich není obsaženo jako specifický důvod jednání nekalé soutěže a k pod-

řazení nekalosoutěžních případů pod majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů je třeba dospět výkladem.“

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU V SOUVISLOSTI S FÚZÍ

Základ odpovědnosti funkcionářů za škodu způsobenou při fúzi leží v čl. 20 Třetí směrnice Rady č. 78/855/EHS ze dne 9. října 1978, o fúzích akciových společností (dále uváděno jen jako „*třetí směrnice*“), podle kterého: „*Právní předpisy členských států upraví vůči akcionářům zanikající společnosti alespoň občanskoprávní odpovědnost členů správního a řídicího orgánu této společnosti za zavinené jednání těchto členů při přípravě a provádění fúze.*“ Tato úprava se do českého právního řádu promítla novelou obchodního zákoníku provedenou zákonem č. 142/1996 Sb. a výraznou změnou pak prošla novelou provedenou zákonem č. 370/2000 Sb. Tím se sice odpovědnost funkcionářů společnosti a znalců při fúzi na jedné straně znatelně zpřesnila, na straně druhé ovšem došlo z obsahového hlediska k výraznějšímu rozšíření odpovědnosti.

Ze systematického hlediska byl poměrně nešťastně původní obecný § 69a odst. 6 obchodního zákoníku, který se týkal jak sloučení a splynutí, tak i rozdělení a přeměny (dřívější pojem pro změnu právní formy), nahrazen speciálním § 220l obchodního zákoníku upravujícím odpovědnost znalců a funkcionářů za škodu při fúzi sloučením. Legislativně tak opustil variantu obecné úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou výše uvedenými osobami při přeměnách společnosti a opět zvolil úpravu ve speciálních ustanoveních u jednotlivých kapitálových společností a v důsledku toho i již dobře známou cestu odkazů a odkazů na odkazy. Ustanovení § 220n obchodního zákoníku tak přikazuje přiměřené použití výše uvedeného ustanovení v případě fúze splynutím. Aplikace tohoto ustanovení na fúze společností s ručením omezeným je dána díky § 153a obchodního zákoníku. Dalším odkazům bude věnována pozornost v závěru této kapitoly.

Ve vztahu k členům dozorčí rady je oproti minulému úpravě patrný zjevný posun, neboť **dříve odpovídali za škodu společně a nerozdílně jen členové statutárního orgánu a znalci, nikoli členové dozorčí rady.** Jejich zařazení do okruhu osob odpovědných za škodu jde ovšem nad rámec čl. 20 třetí směrnice, a i zde lze proto kritizovat extenzivitu, s jakou legislativce transponuje evropské právo a oslabuje konkurenceschopnost českého práva na „trhu“ evropských zákonodárců. Jako možný inspira-

ční zdroj zde patrně sloužil § 25 německého zákona o přeměnách (*Umwandlungsgesetz*). Zde je však třeba podotknout, že německá úprava je podstatně složitější, když např. požaduje, aby byly nároky na náhradu škody uplatňovány prostřednictvím zvláštního, soudem jmenovaného zástupce (*besonderer Vertreter*), a současně užší, když se speciální úprava pro uplatňování náhrady škody vztahuje jen na zanikající společnost a její společníky a věřitele. Pokud jde o nástupnickou společnost, platí obecná úprava odpovědnosti za škodu (viz § 27).

Oproti předchozí úpravě je patrná rovněž změna v předmětu odpovědnosti za škodu, neboť **členové dozorčí rady spolu s dalšími výše uvedenými osobami již neodpovídají za škodu, která vznikla v důsledku nesprávně určeného poměru výměny akcií nebo podílů, nýbrž obecně za škodu, která vznikla porušením jejich povinností při sloučení.**⁷⁾

AKTIVNÍ LEGITIMACE

Ke změně došlo též v okruhu oprávněných osob, tedy osob aktivně legitimovaných k uplatnění náhrady škody, neboť k zúčastněným společnostem a společníkům přibyli i věřitelé. Také zde jde tato úprava nad rámec čl. 20 třetí směrnice, je ji však možné zařadit do rámce ochrany, kterou jsou členské státy povinny poskytnout věřitelům fúzujících společností (viz čl. 13 třetí směrnice).

Zejména v souvislosti se společníky vyvstává stejná otázka jako u osob legitimovaných k podání žaloby podle § 131 odst. 1 obchodního zákoníku. *Per analogiam* lze proto odkázat na judikaturu Nejvyššího soudu ČR, který k této otázce ve vztahu k § 131 odst. 1 obchodního zákoníku zaujal v rozhodnutí sp. zn. 29 Odo 11/2002 následující stanovisko: „*Jestliže oprávněná osoba poté, co podala návrh, ztratí postavení opravňující ji k jeho podání, přestává pro ni platit zákonem přiznaná aktivní legitimace v řízení, která je zákonem vázána právě na její postavení ve společnosti. K uvedenému závěru lze dospět nejen logickým ale i systematickým a teleologickým výkladem ustanovení § 131 obch. zák., jehož účelem je umožnit osobám, pro které z jejich postavení a vztahu ke společnosti lze dovodit právní zájem na přezkoumání zákonnosti usnesení valné hromady, domáhat se takového přezkoumání soudem.*“

Tento závěr však Nejvyšší soud ČR zmírnil v témže rozhodnutí následujícím dovětkem: „*Jestliže může mít rozhodnutí valné hromady dopad na poměry navrhovatele založené jeho vztahem ke společnosti i poté, co ztratil postavení zakládající jeho aktivní legitimaci u době podání*

návrhu, bylo by v rozporu s účelem posuzovaného ustanovení, odepřít mu aktivní legitimaci v řízení. Jeho právní zájem (vyplývající původně z jeho postavení ve společnosti) na rozhodnutí o případné protiprávnosti usnesení valné hromady ztrátou postavení, opravňující ho k podání návrhu, nepominul.“

LIBERACE A ODCHYLKY OD OBECNÉ ÚPRAVY ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU

Pokud jde o liberaci, zpráti se funkcionář odpovědnosti podobně jako podle obecné úpravy odpovědnosti za škodu vůči společnosti, pokud prokáže, že jednal s péčí řádného hospodáře.

Vůči obecné úpravě odpovědnosti za škodu platí ovšem dvě odchylky.

První z nich je skutečnost, že **funkcionář se nemůže zprostit odpovědnosti za škodu poukazem na to, že plnil pokyn valné hromady. Neplatí tedy obecné ustanovení, podle kterého odpovídají funkcionáři za způsobenou škodu pouze v případě, že plnili pokyn valné hromady, který je v rozporu s právními předpisy. Posoudí-li proto funkcionář pokyn valné hromady jako nevhodný, má povinnost se jím neřídit a jednat v souladu se svým přesvědčením o nevhodnějším možném postupu, jinak ponese odpovědnost za škodu, která by plněním nevhodného pokynu valné hromady vznikla.**

Ochranu, kterou poskytuje zákonodárce funkcionářům uvedeným v § 66 odst. 8 až odst. 13 obchodního zákoníku, tedy těm, kteří do ní byli „*vyšláni*“, resp. zvoleni na návrh subjektů uvedených v tomto ustanovení, a která spočívá v tom, že škodu nahrazují přímo výše zmínované subjekty a nikoliv dotčení funkcionáři, poskytuje zákonodárce i při škodě způsobené dalším oprávněným osobám, tj. zúčastněným osobám, společníkům a věřitelům. Toto ustanovení současně chrání i tyto oprávněné osoby, když jim nabízí bonitnějšího dlužníka, než jsou funkcionáři.

Druhá odchylka je obsažena v druhém odstavci § 220l, podle kterého je soudní rozhodnutí, jímž se přiznává právo na náhradu škody, co do základu přiznaného práva závazné i vůči ostatním oprávněným osobám. Provinivší se funkcionáři a další s nimi společně a nerozdílně odpovědné osoby se pak, jak uvádí I. Štenglová,⁸⁾ v soudním řízení mohou: „*....dovolávat jen toho, že již stanovený základ práva nebyl pro konkrétní případ aplikován správně.*“

Ustanovení odstavce 3 pak stanoví speciální objektivní promlčecí lhůtu pěti let ode dne, kdy

se zápis sloučení do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám.

POUŽITÍ „VZOROVÉ“ ÚPRAVY NA DALŠÍ PŘÍPADY

Zákonodárce používá úpravu obsaženou v § 220l obchodního zákoníku jako vzorovou úpravu, na kterou pak odkazuje v dalších případech, ve kterých rozšiřuje odpovědnost funkcionářů za škodu vůči třetím osobám.

Těmito případy jsou:

- **odpovědnost za škodu způsobenou při převodu jmění na společníka** (§ 153c odst. 1 a § 220p odst. 3 obchodního zákoníku) a
- **odpovědnost za škodu způsobenou v souvislosti se schvalováním ovládací smlouvy či smlouvy o převodu zisku** (§ 190d odst. 6 obchodního zákoníku).

V případě převodu jmění na společníka se úprava § 220l uplatní *mutatis mutandis* v plné šíři. V souvislosti s ovládací smlouvou a smlouvou o převodu zisku je dozorčí rada povinna obě tyto smlouvy přezkoumat a vyhotovit zprávu o jejich přezkumu. Z povahy obou smluv je třeba podle mého názoru dovodit, že **okruh osob aktivně legitimovaných k uplatňování náhrady škody vůči členům dozorčí rady se zužuje pouze na zúčastněné osoby** (tj. řízenou a řídicí společnost ve smyslu § 190a a § 190b obchodního zákoníku) a jejich věřitele.⁹⁾

Pokud jde o **změnu právní formy**, je speciální úprava odpovědnosti funkcionářů a znalců za škodu obsažena v § 69f odst. 5 obchodního zákoníku. Oproti § 220l se však tato úprava členů dozorčí rady netýká. Nabízí se proto otázka, do jaké míry se v této formě přeměny liší role dozorčí rady od ostatních typů přeměn. Stejně jako v ostatních případech, i zde dozorčí rada přezkoumává návrh vypracovaný statutárním orgánem a vyhotovuje o tom zprávu. Věřitelům se poskytuje ochrana obdobná ochraně poskytované jim při ostatních formách přeměn. Pokud jde o společníky, je právě změna v jejich vnitřním postavení charakteristickým znakem pro tento typ přeměny.

Vrátíme-li se k již zmínované německé úpravě obsažené v *Umwandlungsgesetz*, která v případě fúze zřejmě sloužila jako vzor, je patrné, že německý zákonodárce členy dozorčí rady i v tomto případě do okruhu osob pasivně legitimovaných k náhradě škody zařazuje (§ 205). Jak jsem již naznačoval výše, nejsem příznivcem nadměrně podrobných a ve srovnání se zahraničními úpravami přísných regulací, pokud však již zákonodárce výše uvedené pravidlo přijal u zbývajících přeměn, měl by je uplatnit i v případě změny právní formy, nebo naopak toto pravidlo opustit.

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU PŘI ROZDĚLENÍ

Také zde platí *mutatis mutandis* to, co je uvedeno výše při odpovědnosti za škodu při fúzi. Obecná úprava obsažená dříve v § 69a odst. 6 obchodního zákoníku byla nahrazena speciální úpravou v § 220w obchodního zákoníku pro rozdělení se založením nových právnických osob. Přiměřeně se tato úprava použije i pro rozdělení sloučením (§ 220za) a rozdělení odstěpením (§ 220zb). Aplikaci těchto ustanovení pro společnost s ručením omezeným zajišťuje § 153d obchodního zákoníku.

Tentokrát leží základ úpravy odpovědnosti funkcionářů za škodu způsobenou při rozdělení v čl. 18 Šesté směrnice Rady č. 82/891/EHS ze dne 17. prosince 1982, o rozdělení akciových společností (dále uváděno jen jako „šestá směrnice“), podle kterého: „Právní předpisy členských států upraví vůči akcionářům rozdělené společnosti alespoň občanskoprávní odpovědnost členů správního nebo řídicího orgánu této společnosti za zaviněné jednání těchto členů při přípravě a provádění rozdělení a občanskoprávní odpovědnost znalců pověřených vypracovat pro tuto společnost zprávu uvedenou v článku 8 za zaviněné jednání při plnění jejich povinností.“

Obdobně jako v případě odpovědnosti za škodu při fúzi odpovídají členové statutárního orgánu, dozorčí rady a znalci pro rozdělení společně a nerozdílně za škodu, která vznikla při rozdělení porušením jejich povinností nástupnickým společně a jejich společníkům.

Oproti odpovědnosti za škodu při fúzi je zde několik významných rozdílů. Mezi osobami oprávněnými domáhat se náhrady škody na provinivších se funkcionářích nejsou zařazeni věřitelé společnosti. Tato úprava odpovídá výše citovanému článku šesté směrnice. Obdobně jako v případě fúze by však i zde bylo možné tuto ochranu rozšířit i na věřitele, a to s ohledem na čl. 12 šesté směrnice. Legislativce však patrně došel k závěru, že úprava obsažená v § 220x odst. 1 a 3 obchodního zákoníku, který se opírá zejména o čl. 12 odst. 3 šesté směrnice, je dostačující.

K omezení aktivní legitimace dochází též u akcionářů, respektive společníků, neboť náhrady škody se může domáhat pouze ten z nich, který je oprávněn uplatňovat právo na dorovnání podle § 220k odst. 2 a 3 obchodního zákoníku, tzn. že (i) byl akcionářem, respektive společníkem, rozdělované společnosti v době konání valné hromady, která rozhodla o rozdělení, (ii) do doby podání žaloby nezcičil žádné akcie, respektive obchodní podíl, ani zanikající, ani nástup-

nické společnosti, a (iii) nevzdal se práva na dorovnání.

Práva na náhradu škody se může domáhat rovněž akcionář, který nespĺňuje podmínky uvedené výše ad (i) a (ii), pokud je majitelem akcií, které představují alespoň jedno procento základního kapitálu, nebo akcií, jejichž jmenovitá hodnota dosahuje alespoň 100 000 korun. V případě společnosti s ručením omezeným vzniká otázka, zda lze použít toto kritérium pro určení společníků oprávněných domáhat se náhrady škody na jednatelích, kteří porušili povinnosti při rozdělení společnosti. Podle § 153a odst. 12 obchodního zákoníku totiž společník domáhající se svého práva na dorovnání výše uvedené podmínky splňovat nemusí. S ohledem na formulaci § 220w obchodního zákoníku je však s nevyšší pravděpodobností třeba uplatnit uvedené podmínky i pro ně.

Obdobně jako u odpovědnosti za škodu v případě fúze se i zde právo na náhradu škody promlčuje ve lhůtě pěti let od okamžiku, kdy se zápis rozdělení do obchodního rejstříku stal účinným vůči třetím osobám.

Poznámky:

- 1) Úprava obsažená v § 69 připravovaného návrhu obchodního zákona je v zásadě obdobná.
- 2) Bělohlávek, A., Zákaz konkurence u statutárních orgánů obchodních společností. Právní rádce, 1997, č. 6: „O co účinnější by tedy bylo, kdyby zákonodárce posunul hranici aktivní legitimace ještě dále, a to ku prospěchu třetích osob, tj. věřitelů příslušných společností...“
- 3) Štenglová, I. in Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol., Obchodní zákoník. Komentář, 11. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006 (dále uváděno jen jako „Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.“), str. 228: „I když zákon takový převod osob, která porušila zákaz konkurence, ukládá, domníváme se, že tam, kde z povahy práva vyplývá nemožnost převodu takového práva bez souhlasu jeho poskytovatele (např. u poskytnuté licence), nebude možno bez souhlasu poskytovatele takové právo převést a povinnost splnit.“
- 4) Za všechny Jedlička, S., Nekalá soutěž jako trestný čin. Právní rádce, 1997, č. 6, str. 25 a násl.: „...obchodní zákoník výslovně v ust. § 44 odst. 1 (generální klauzule) mluví o způsobilosti přivodit újmu jiným soutěžitelům. Z toho tedy zřejmě vyplývá, že rušitel (pachatel) musí být rovněž soutěžitelem.“
- 5) Tento prostředek obrany by připadal v úvahu snad jen při odlákováání zaměstnanců společnosti stávajícím (většinou však již bývalým) funkcionářem.
- 6) Munková, J. in Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol., str. 184.
- 7) Pro zúžení odpovědnosti za škodu kritizovala minulou úpravu již I. Pelikánová in Pelikánová, I., Komentář k obchodnímu zákoníku. 2. díl. 2. vydání. Praha: Linde Praha: 1998, str. 194.
- 8) Štenglová, I. in Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol., str. 871.
- 9) Společníky je třeba vyloučit s ohledem na problematiku reflexní škody popsanou v následující části článku uveřejněné pod názvem „Odpovědnost funkcionářů společnosti vůči třetím osobám“ v příštím čísle časopisu Právní rádce.

Ivan Rada

advokát spolupracující s eijnjlc Advokáti, Praha,
 přednášející na Vysoké škole ekonomie
 a managementu